

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Toimintasuunnitelma 2024

Helsinki 2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä.....	5
2. Hallinto.....	6
2.1. Hallintoelimet.....	6
2.2. Henkilökunta.....	6
2.2.1 Henkilökunnan koulutus ja virkistystoiminta.....	6
2.3 Yhdistyksen strategia.....	7
3. Vesistö tutkimukset.....	7
3.1 Taustaa.....	7
3.2 Veden laadun ja levästön yhteistarkkailun toteutus.....	8
3.3 Kalatalous- ja pohjaeläintarkkailu.....	8
3.4 Muut tarkkailut ja vesistö seurannat.....	8
4. Jätevesit tutkimukset.....	9
4.1 Taustaa.....	9
4.2 Velvoitet tutkimukset.....	9
4.2.1 Puhdistamoiden käyttö- ja päästötarkkailu.....	9
4.2.2 Lietet tutkimukset.....	9
5. Pohjavesiselvitykset ja –tarkkailut.....	10
6. Jokitalkkaritoiminta.....	10
7. Hanketoiminta.....	11
7.1 Maatalouden vesiensuojelutoimenpiteiden vaikuttavuus.....	11
7.1.1 RAKENNE-KUITU 2.0 – kuidun jatkoseuranta	11
7.1.2 VELEVA-hanke 2023–2024.....	11
7.2 Metsätalouden vesiensuojelutoimet.....	12
7.3 Haja-asutuksen vesihuolto ja neuvonta.....	12
7.4 Räätelöityjä tehostamistoimia jätevedenpuhdistamolla.....	12
7.5 Hulevesihanke	13
7.6 HULEVET-hanke 2023–2025.....	13
7.7 Vantaanjoki -neuvottelukunta.....	14
7.8 Virkisty Vantaanjoella ja Virkisty Keravanjoella –esitteet.....	14
7.9 Uudenmaan vesistö kunnostusverkosto.....	14
8. Muu toiminta.....	15
8.1 Koulutuksen järjestäminen.....	15
8.2 Tiedottaminen ja viestintä.....	15
8.3 Vesiensuojelun yleinen edistäminen.....	15
8.4 Työryhmiin osallistuminen.....	16
8.5 Paikkatietoaineistojen kehittäminen.....	16
9. Talous.....	17

1. Tiivistelmä

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n perustehtävä on yhdistyksen sääntöjen mukaisesti vesiensuojelun edistäminen toimialueellaan. Tarkoitustaan yhdistys toteuttaa mm. tutkimalla Vantaanjoen valuma-alueen pintavesiä, jätevesiä ja pohjavesiä yhteistarkkailuina, tekemällä aktiivista yleishyödyllistä hanketyötä, kehittämällä lähes miljoonan ihmisen lähivesistön virkistyskäyttöä ja osallistamalla tutkimus- ja valistustoimintaan.

Vantaanjoen valuma-alueella maa- ja metsätalouden vesiensuojelutoimet ovat jopa aiempaa keskeisempiä. Ilmastonmuutos lisää hajakuormitusta sadannan lisääntyessä ja leutojen talvien yleistyessä. Tällä on suora vaikutus mm. Vantaanjoen Suomenlahteen kuljettamaan kuormitukseen. Valuma-alueen kokonaisvaltainen vesienhallinta on keskiössä, jotta sään ääri-ilmiöiden, niin tulvien kuin kuivuudenkin haittoja voidaan torjua. Näillä toimilla on vesiensuojelua laajempikin merkitys, koska sään ääri-ilmiöt aiheuttavat pahimmillaan vakavia haittoja mm. maanviljelykselle. Yhdistys toteuttaa vuonna 2024 mm. VELEVA-hanketta, jossa etsitään keinoja Lepsämänjoen yläosan valuma-alueen vesienhallinnan parantamiseen. Maatalouden innovatiivisiin maanparannusaineisiin liittyvä tutkimus myös jatkuu, kun ravinnekuidun levityksen vaikutusten tutkimista jatketaan Tuusulanjärven valuma-alueella. Vuoden 2024 alusta on tarkoitus käynnistää rahoituksen järjestyessä uusi metsähanke yhteistyössä muiden vesiensuojeluyhdistysten ja Metsäkeskuksen kanssa.

Ilmastomuutos lisää myös hulevesiä ja niiden merkitystä vesiensuojelussa. Yhdistys jatkaa yhteistyössä muiden vesiensuojeluyhdistysten kanssa HULEVET-hankkeen toteutusta. Hankkeessa kehitetään hulevesien määrällistä ja laadullista hallintaa eri toimijoiden välisenä yhteistyönä Uudenmaan alueella. Tavoitteena on luoda hulevesien hallintaan vahva ketju, jossa paikalliset vesiolosuhteet huomioidaan.

Haitta-aineet aiheuttavat Vantaanjoen alueella huolta, ja joen kemiallinen tila on hyvää huonompi, pääosin ahvenissa esiintyneiden raja-arvot ylittäneiden PFOS-pitoisuuksien takia. Asialla on suuri yhteiskunnallinen merkitys, koska Vantaanjoki toimii pääkaupunkiseudun vararaakavesilähteenä. Yhdistys on toteuttanut jo kolme yleishyödyllistä hanketta tavoitteena lisätä tietämystä PFAS-yhdisteiden päästölähteistä ja keinoista poistaa näitä hitaasta hajoavia ”ikuisuuskemikaaleja” kierrosta. Työn tuloksena merkittäviä päästölähteitä on tunnistettu, ja vuodelle 2024 on suunnitteilla uusi hanke, jossa pureuduttaisiin yhden hot spot-alueen hulevesien PFAS-kuormitukseen niin pinta- kuin pohjavesien kannalta.

Vantaanjoen ja sen sivujokien vedenlaadun yhteistarkkailu jatkuu nykyisen tarkkailuohjelman mukaisena. Yhteistarkkailulla selvitetään paitsi jätevesikuormituksen myös maatalouden, haja-asutuksen ja taajamien vaikutuksia jokivesiin, ja kesäaikaan näytteenottoa täydennetään jatkuvatoimisin mittauksin, joiden avulla saadaan lyhytkestoisetkin poikkeustilanteet tehokkaasti selville. Yhteistarkkailu antaa yhdistykselle arvokasta tietoa koko vesistöalueen tilanteesta, mikä palvelee kaikkea yhdistyksen tekemää vesiensuojelutyötä.

Jokitalkkaritoiminnassa vuonna 2023 valmistui kaksi tutkimushanketta, niin vaelluskalojen NOUSU-hanke kuin kaikuluotainhankekin. Molemmissa hankkeissa tuotettiin arvokasta tietoa Vantaanjoen uhanalaisten vaelluskalakantojen tilasta ja tarvittavista jatkotoimista. Onkipäivien aikana on vuodesta 2014 lähtien valistettu satoja lapsia vastuullisesta kalastamisesta ja innostettu luontoharrastuksen pariin. Suunnitteilla vuodelle 2024 on varsinainen ympäristökasvatushanke, johon on kaavailtu myös kansainvälistä yhteistyökuviota.

Uudenmaan vesistökuunnostusverkosto toimii vuonna 2024 ensimmäistä kertaa vakinaisen kuunnostusverkotokoordinaattorin johdolla. Verkostotoiminnan tuloksena on suunnitteilla useampia yleishyödyllisiä kuunnostushankkeita yhteistyössä paikallistoimijoiden kanssa, joista useampikin voi käynnistyä vuoden 2024 aikana, mikäli niille saadaan myös valtion hankeavustuksia.

2. Hallinto

2.1 Hallintoelimet

Yhdistyksen asioista päättää yhdistyksen kokous. Kevätkokous pidetään huhti-toukokuussa ja syyskokous loka-marraskuussa. Yhdistyksen hallintoa hoitaa syyskokouksen kahdeksi vuodeksi kerrallaan nimeämä hallitus. Hallitus voi keskuudestaan asettaa työvaliokunnan ja jaostoja määrättyjen tehtävien hoitamista varten. Jaostoihin voidaan ottaa jäseniä myös hallituksen ulkopuolelta.

Yleissuunnittelujaosto vastaa vesiensuojelun yleistä kehittämistä koskevista asioista ja ohjaa vesistön tilan yhteistarkkailua. Jätevesijaosto vastaa jätevesiasioista ja ohjaa jätevedenpuhdistamoiden tarkkailua. Vantaanjoki-neuvottelukunnan toiminnasta kerrotaan luvussa 7.9.

2.2 Henkilökunta

Yhdistyksen vakinaisessa palveluksessa on vuonna 2024 yhdeksän toimihenkilöä:

- toiminnanjohtaja
- taloussihteerä
- limnologi
- pohjavesiasiantuntija
- ympäristöasiantuntija, jätevesitarkkailu
- ympäristöasiantuntija, Vantaanjoki-neuvottelukunta
- jokitalkkari
- vesistöasiantuntija, maa- ja metsätalouden vesiensuojelutoimet
- kunnostusverkostokoordinaattori

Yhdistyksessä työskentelee määräaikailla työsopimuksilla tarpeen mukaan määräaikaista kausiapua (jokitalkkaritoiminta) ja hanketyöntekijöitä. Muita kesätyöntekijöitä, määräaikaista, korkeakouluharjoittelijoita tai Pro gradu -vaiheen opiskelijoita palkataan muihin hankkeisiin tarpeen mukaan.

Yhdistys on myös sitoutunut ottamaan vuosittain yksi - kaksi yläkoululaista työelämään tutustumisjaksolle (TET). Tavoitteena on tutustuttaa ympäristöstä ja vesiensuojelusta sekä kalataloudesta kiinnostuneita nuoria alan työmahdollisuuksiin ja innostaa heitä hakeutumaan soveltuviin opintoihin.

2.2.1 Henkilökunnan koulutus ja virkistystoiminta

Yhdistyksen henkilökunta osallistuu ammattitaitoa edistäviin ja ylläpitäviin koulutustilaisuuksiin vuosittain laadittavan ohjeellisen koulutussuunnitelman mukaisesti.

Yhdistyksen taloustilanteen salliessa henkilöstöllä on mahdollisuus ePassin kautta myönnettävään liikunta- ja kulttuurietuun (vuonna 2023 200 €/hlö), tavoitteena on tukea terveyden ja työkyvyn ylläpitämistä edesauttavaa toimintaa vapaa-ajalla. Lisäksi henkilökunnalle järjestetään kaksi-kolme kertaa vuodessa hyvinvoinnin lisäämiseen ja työkyvyn ylläpitämiseen tähtäävä virkistyspäivä tai -tapahtuma.

2.3 Yhdistyksen strategia

Yhdistyksessä vuonna 2022 käynnistynyt strategiatyö valmistui vuonna 2023 strategisten valintojen osalta. Yhdistykselle luotiin myös arvot, visio ja missio. Vuonna 2024 strategiatyö jatkuu valittujen aiheiden osalta strategisten muutosprojektien suunnittelulla ja toteutuksella. Strategiatyöhön osallistuu koko henkilökunta.

Strategiatyön tavoitteena on yhdistyksen hyvän toimintakyvyn takaaminen, vaikka ulkoiset olosuhteet muuttuisivat. Lisäksi päätetään rajallisten resurssien kohdentamisesta parhaalla mahdollisella tavalla, jolloin strategia auttaa henkilöstöä päivittäisessä työssä priorisoimaan yhdessä sovitut asiat, ja selkeyttää yhteisten tavoitteiden asettamista. Strategian toteutumista seurataan säännöllisesti hallituksen kokouksissa, ja siitä viestitään säännöllisesti henkilökunnan toimistokokouksissa. Hallitus muokkaa strategiaa tarpeen mukaan saadun palautteen ja toimintaympäristön muutosten vaatimusten mukaisesti.

3. Vesistötkimukset

3.1 Taustaa

Jätevedenpuhdistamoiden ympäristöluvut edellyttävät purkuvesistön eliöstön ja veden laadun tarkkailua, joka tehdään jäsenistölle yhteistarkkailuna. Vantaanjoen ja sen sivujokien veden laadun uutta yhteistarkkailuohjelmaa on toteutettu vuoden 2017 alusta.

Ympäristö- tai vesiluvan velvoittamaan tarkkailuun vuonna 2024 jäsenistä osallistuvat:

- Hyvinkään Vesi
- Nurmijärven kunta / Nurmijärven Vesi
- Metsä - Tuomelan jäteasema (Nurmijärven kunta / Kiertokapula Oy)
- Riihimäen Vesi
- Versowood Oy, Riihimäen yksikkö
- Rinnekodit Oy, Espoo
- Finavia Oyj, Vantaa
- Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä

Vesistön yhteistarkkailuun virkistyskäytön ja pääkaupunkiseudun vararaakavesilähteen tilan arvioimiseksi osallistuvat jäsenet ovat:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut, HSY Vesihuolto
- Vantaan kaupunki
- Hyvinkään kaupunki
- Keravan kaupunki
- Nurmijärven kunta
- Riihimäen kaupunki
- Tuusulan kunta

3.2 Veden laadun ja levästäön yhteistarkkailun toteutus

Yhteistarkkailuun kuuluu 43 vedenlaadun havaintopaikkaa. Niiltä otetaan näytteitä pääosin 7–8 kertaa vuodessa, eräiltä havaintopaikoilta 12 kertaa vuodessa ja pienemmistä jokihaaroista viisi kertaa vuodessa. Vuosi 2024 on laaja tarkkailuvuosi, kolmen vuoden välein tarkkailussa olevat sivujoet ja piilevät ovat mukana ohjelmassa.

Tarkkailulla pyritään selvittämään piste- ja hajakuormituksen vaikutuksia sekä veden soveltuvuutta virkistyskäyttöön ja kasteluun. Tietoa veden laadusta tarvitaan myös, koska joki on pääkaupunkiseudun vararaakavesilähde. Tarkkailuun liittyy myös lähinnä kesäaikana jatkuvatoimista vedenlaadun seuranta, jolla saadaan reaaliaikaista tietoa mm. veden happipitoisuudesta mahdollisten poikkeustilanteiden aikana.

Vantaan-, Keravan- ja Lepsämänjoen alaosan havaintopaikoilta otetaan ylivirtaamien aikaan lisänäytteitä joen mereen kuljettaman kuormituksen arvioimiseksi. Lisäksi kesäaikana tarkkaillaan Päijänne-tunnelista johdettavan lisäveden vaikutuksia Keravanjokeen ja Ridasjärveen Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän valtuuttamana.

Yhdistys vastaa vesistö tarkkailuohjelman toteuttamisesta, näytteenotosta ja raportoinnista. Perustarkkailun analyysit teetetään tarjouskilpailun perusteella valitussa laboratoriossa. Vesistö tarkkailutulokset raportoidaan toukokuun loppuun mennessä yhdistyksen julkaisuna, joka julkaistaan kaikkien saataville yhdistyksen verkkosivuilla. Yhteistarkkailua ohjaa yleissuunnittelujaosto.

3.3 Kalatalous- ja pohjaeläintarkkailu

Vantaanjoen vesistöalueen kuormittajilla on vesistö tarkkailuvelvoitteen lisäksi velvoite tarkkailla vesistön kalataloudellista tilaa ja pohjaeläimistöä. Kalatalous- ja pohjaeläintarkkailut on tehty vesiensuojeluyhdistyksen koordinoimana yhteistarkkailuna kaikkien tarkkailuvelvoitetujen kesken. Kalatalous- ja pohjaeläintarkkailuohjelmaan osallistuvat Riihimäen Vesi, Hyvinkään Vesi, Nurmijärven Vesi, Versowood Oy Riihimäen yksikkö ja Finavia/Helsinki - Vantaan lentoasema.

Vuonna 2020 päivitettyyn tarkkailuohjelmaan *Vantaanjoen vesistön kalatalous- ja pohjaeläintarkkailuohjelma 2020 alkaen* (Kala- ja vesijulkaisu nro 276, Haikonen A., Hoppo L. ja Hynninen M. 2020) sisällytettiin Finavia Oyj:n Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan edellyttämien Kylmäojan sähkökoekalastusten ohjelma.

3.4 Muut tarkkailut ja vesistö seurannat

Vesiensuojeluyhdistys suorittaa tilauksesta toimialueellaan myös muuta vesien tarkkailua, mikäli se palvelee yhdistyksen yleistä vesiensuojelutyötä lisäämällä esimerkiksi tietoa vesistöalueen tilasta. Toiminta voi olla esim. järvi-, puro- ja lähdetarkkailua, hulevesitutkimuksia sekä vesistökunnostuksiin liittyvää kuormitustarkkailua. Lisäksi yhdistys osallistuu mm. seurantaohjelmien laadintaan ja näytteenottoon ympäristölupia valvovien viranomaisten tilauksesta.

Yhdistyksellä on sertifioituja näytteenottajia yhteensä viisi henkilöä, joiden erityispätevyydet kattavat seuraavat osa-alueet: 1) vesi- ja vesistönäytteet, 2) näytteet maaperästä ja kiinteistä jätteistä, 3) ympäristömitaukset ja -havainnointi sekä 4) vesi ympäristön biologiset muuttujat. Yhdistyksen näytteenottovälineistöön sisältyy Flowtracker-laite virtaamamittauksiin ja kannettavia veden laadun mitta-antureita, joilla voidaan nopeasti selvittää mm. eri ojien vedenlaatueroja.

4. Jätevesitutkimukset

4.1 Taustaa

Tehokas jätevesien käsittely on yksi tärkeimmistä vesiensuojelutoimenpiteistä. Vesiensuojeluyhdistyksen tekemillä jätevesitutkimuksilla valvotaan lupaehtojen noudattamista ja neuvotaan tarvittaessa puhdistamoita ongelmatilanteissa. Yhdistys seuraa alalla tapahtuvaa kehitystä ja edistää uusien menettelytapojen soveltamista toimialueellaan.

4.2 Velvoitetutkimukset

4.2.1 Puhdistamoiden käyttö- ja päästötarkkailu

Vesiensuojeluyhdistys tarkkailee jätevedenpuhdistamoiden toimintaa kullekin puhdistamolle laaditun tarkkailuohjelman mukaisesti. Jätevesien päästötarkkailuun on lisätty päivitettyissä ohjelmissa myös haitallisten aineiden tarkkailua vuosittain. Puhdistamoiden aiheuttama vesistökuormitus arvioidaan ottamalla huomioon mahdolliset jäteveden ohjuoksutukset. Tarkkailusta laadittavissa vuosi- ja neljännesvuosiraporteissa annetaan tarpeen mukaan suosituksia puhdistamoiden toiminnan parantamiseksi.

Käyttö- ja päästötarkkailun vesi- ja lieteanalyysit teetetään tarjouskilpailun perusteella valitussa ympäristölaboratoriossa. Tulokset raportoidaan tarkkailujaksoittain sähköisessä muodossa viranomaisten YLVA-järjestelmään.

Vuonna 2024 tarkkailussa ovat mukana seuraavat kuormittajat:

- Riihimäen Vesi
 - Riihimäen jätevedenpuhdistamo
- Hyvinkään Vesi
 - Kaltevan jätevedenpuhdistamo
- Nurmijärven Vesi
 - Kirkonkylän jätevedenpuhdistamo
 - Klaukkalan jätevedenpuhdistamo
- Rinnekodit Oy, Espoo
- Espoon seurakuntayhtymä
 - Velskolan toimintakeskus, Espoo
 - Kellonummen hautausmaa, Espoo
- Riihimäen seurakunnan Hirvijärven leirikeskuksen jätevedenpuhdistamo

4.2.2 Lietetutkimukset

Puhdistamolietteen laadun seurannasta säädetään jäteasetuksessa (179/2012) ja maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 24/11 lannoitevalmisteista. Lietenäytteitä otetaan puhdistamoilta yhdestä kolmeen kertaan vuodessa. Lietteen laadusta, määrästä, käsittelystä ja hyödynnetyn lietteen määrästä ja käsittelytavasta raportoidaan käyttö- ja päästötarkkailuraporttien yhteydessä. Lietteen laatutulokset toimitetaan heti tulosten valmistuttua tarkkailuvelvolliselle ja alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä vuosiyhteenvedoissa kunnan ympäristöviranomaiselle.

5. Pohjavesiselvitykset ja –tarkkailut

Vesiensuojeluyhdistyksen valmiudet pohjavesien tarkkailuun ovat hyvät niin laitteistojen kuin sertifioitujen näytteenottajienkin osalta. Pohjavesiasiantuntijan työpanosta käytetään monipuolisesti alueen pohjavesien tilaan edistävään yleishyödylliseen työhön, kuten tarkkailujen koordinointiin ja raportointiin sekä pohjavesien suojelusuunnitelmien, lausuntojen ja tarkkailuohjelmien laadintaan. Yleishyödylliset, alueen pohjavesien tuntemusta ja tilaa edistävät hankkeet ovat keskeinen osa toimintaa.

Yhdistys edistää eri toimijoiden pohjavesitarkkailujen tulosten kokoamista ja pohjavesien yhteistarkkailujen luomista toiminta-alueella. Näillä yhteistarkkailuilla toiminnanharjoittajat voivat saada säästöjä ja toisaalta kattavammin tietoa pohjaveden laadusta ja sitä uhkaavista tekijöistä. Yhteistarkkailut mahdollistavat kokonaisvaltaisen kuormituksen merkityksen arvioinnin, ja auttavat myös valvovia viranomaisia työssään – näin pohjavesien tilasta voidaan huolehtia laaja-alaiseen tietoon perustuen.

Vesiensuojeluyhdistys vastaa vuonna 2024 pääkaupunkiseudun pohjavesiyhteistarkkailun koordinoinnista ja raportoinnista, ja avustaa näytteenotossa erikseen sovittaessa. Päävastuu näytteenotosta on HSY:llä.

Lisäksi yhdistys vastaa myös Fazerilan pohjavesialueen yhteistarkkailusta ja Tuusulan pohjavesien yhteistarkkailusta Hyrylän, Lahelan ja Rusutjärven pohjavesialueilla. Myös Hyvinkäällä on alkamassa pohjavesiyhteistarkkailu, jota yhdistys koordinoi.

Lisäksi yhdistys vastaa Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymän sekä Nurmijärven veden pohjavedenottamoiden velvoitetarkkailutulosten raportoinnista ja mittaustulosten tiedonsiirrosta valvontaviranomaisen edellyttämiin tietojärjestelmiin.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivitysten laadintaa toiminta-alueella jatketaan tarpeen mukaan.

6. Jokitalkkaritoiminta

Hankeluonteisena vuonna 2014 alkanut jokitalkkaritoiminta on muodostunut osaksi yhdistyksen pysyvää toimintaa. Jokitalkkarin tehtäviin kuuluu mm. vastuullisesta kalastamisesta valistaminen, onkipaikkojen rakentaminen lapsille ja nuorille sekä kalateiden huolto ja kutusoraikkojen inventointi ja huolto. Lisäksi jokitalkkari huoltaa melontareittejä ja jokivarren luontopolkuja. Toiminnalla pyritään eri tavoin edistämään vesistöalueen virkistyskäyttöä ja jakamaan tietoa jokivarren asukkailla. Lasten ja nuorten innostaminen kalastus- ja luontoharrastuksen pariin on yksi jokitalkkarin tärkeimmistä tavoitteista kalaston hyvän tilan ohella. Tehtävillä tutkimuksilla lisätään luotettavaa tietoa uhanalaisen merivaelteisen taimenen ja muiden vaelluskalojen kantojen tilasta ja luodaan toimenpidesuosituksia ja toteutetaan niitä kannan vahvistamiseksi.

Toiminta saa hankeavustusta yhdistyksen jäsenistöltä ja valtiolta (Varsinais-Suomen ja Hämeen ELY-keskukset). Myös kalatalousalueet ja osakaskunnat tukevat toimintaa. Ajankäytön salliessa jokitalkkari voi toteuttaa yleistä aluetuntemusta lisääviä toimeksiantoja, kuten sähkökoekalastuksia ja muilla kalastotutkimuksia, laatia kunnostussuunnitelmia ja tehdä hoitokalastuksen saalislaskentoja. Jokitalkkari osallistuu aktiivisesti eri toimijoiden järjestämiin jokeen liittyviin tapahtumiin.

Onkipäivien aikana on vuodesta 2014 valistettu satoja lapsia vastuullisesta kalastamisesta ja innostettu luon-toharrastuksen pariin. Suunnitteilla on varsinainen ympäristökasvatusthanke, johon on kaavailtu myös kansainvälistä yhteistyökuviota. Hankesuunnittelun viimeistely ja rahoituksen haku tapahtuvat vuonna 2024.

7. Hanketoiminta

Yhdistyksen yleishyödyllisillä hankkeilla tuotetaan tietoa Vantaanjoen eri kuormituslähteiden vesistö- ja pohjavesivaikutusten vähentämisestä, edistetään vesistön virkistyskäyttöä ja vaelluskalakantojen tilaa sekä toteutetaan toimia hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi. Valuma-alueen eroosioherkkyyden vuoksi selvitetään kiintoaineen kulkeutumista jokiuomassa, eroosioon vaikuttavia tekijöitä sekä käytettävissä olevia menetelmiä eroosion ehkäisemiseksi ja haittojen vähentämiseksi. Erityisesti selvitetään maatalouden eri toimenpiteiden tehoa eroosion ja ravinnepitoisuuden torjunnassa. Myös taajamien hulevesillä ja tiivistyvällä rakentamisella yhdessä lisääntyvien rankkasateiden ja tulvien kanssa on huomattavia vaikutuksia Vantaanjoen ja sen sivujokien valuma-alueella.

7.1 Maatalouden vesiensuojelutoimenpiteiden vaikuttavuus

7.1.1 RAKENNE-KUITU 2.0 – kuidun jatkoseuranta

Maanparannuskuitujen vesistövaikutusten todentamiseksi ja demonstroimiseksi tarvitaan valuma-alueen tutkimusta. Alkuperäisessä ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta rahoittamassa KUITU-tutkimuksessa (2019–2021) perustettiin valuma-aluekoelähteen Tuusulanjärven Sarsalaojan valuma-alueella olevan Klenkon kosteikon yläpuoliselle alueelle. Sääolosuhteiden takia (sateinen heinäkuu 2020) kuidun leviytyskoelähteen pelloille jouduttiin siirtämään vuodelta 2020 vuoden 2021 syksyyn, minkä vuoksi vaikutusmittaukset jäivät alkuperäisessä tutkimushankkeessa hyvin vaillinaisiksi. Jatkoseurannalle haettiin YM:ltä rahoitusta vuodelle 2023 ja 2024, jotta kuidun vesiensuojelullisia vaikutuksia päästään mittaamaan luotettavasti myös valuma-alueella. Vuoden 2024 seuranta toteutetaan osana Ympäristöministeriön rahoittamaa RAKENNE-KUITU 2.0 -hanketta. Seuranta-aikana on havaittu kuidun vähentäneen kiintoaine- ja ravinnepitoisuuksia kuituleviytysalueen ojassa, mutta toisaalta sääolot ovat peittäneet alleen osan kuidun vaikutuksista valuma-alueittakaavassa.

7.1.2 VELEVA-hanke 2023–2024

Lepsämänjoen yläosan valuma-alueella ja sen alapuolella esiintyy vuosittain kevät- ja syystulvia, sillä alavat pellot sijoittuvat suoristetun uomavarteen. Tässä hankkeessa tehdään valuma-alue selvitys, jossa kartoitetaan mahdollisuuksia viivyttää valumavesiä valuma-alueen suo-, metsä- ja peltoalueilla esimerkiksi pohjapatojen, kaksitasouomien, kasteluvesialtaiden tai jo olemassa olevien altaiden toiminnan parantamisen kautta. Samalla tarkastellaan, voitaisiinko em. kohteita toteuttamalla parantaa mahdollisuuksia peltojen kasteluun kuivina aikoina, vähentää tulvia ja siten vähentää arvokkaan maa-aineksen ja ravinteiden huuhtoutumista pelloilta vesistöihin. Selvitys tehdään yhteistyössä maanomistajien kanssa. Tavoitteina on parantaa viljelyn ja metsätalouden resilienssiä ilmastonmuutoksen aiheuttamia kuivuutta ja tulvia vastaan sekä vähentää Lepsämänjokeen huuhtoutuvan kiintoaine- ja ravinnepitoisuuden määrää. Mikäli kartoituksessa löydetään viivytykseen soveltuvia kohteita, pyritään jatkossa edistämään vesien viivytystä näissä kohteissa yhteistyössä maanomistajien kanssa.

7.2 Metsätalouden vesiensuojelutoimet

VHVSY toteutti vuosina 2019–2022 Huomio metsien vesienhoitoon -hankkeen yhdessä Metsäkeskuksen, Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistyksen ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa. Hankkeessa laadittiin metsätalouden vesiensuojelusuunnitelmat kuudelle metsätalousvaltaiselle valuma-alueelle ja järjestettiin koulutuksia ja tiedotustilaisuuksia metsäalan toimijoille sekä metsänomistajille. Syksyllä 2023 haetaan rahoitusta jatkohankkeelle, jossa toteutetaan tiedotus- ja koulutuspaketti metsänomistajille ja metsäalan toimijoille. Tiedotusmateriaalia ja -tapahtumia varten Metsäkeskus ja vesiensuojeluyhdistykset kartoittavat koulutukseen sopivia maastokohteita ja kokoavat uusimman tiedon suojavyöhykkeiden sekä vesistöjen ja pienvesien lähimetsien erilaisista käsittelyvaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista vesistöön.

7.3 Haja-asutuksen vesihuolto ja neuvonta

Valtioneuvoston asetusta talousjätevesien käsittelystä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla (157/2017) muutettiin vuonna 2017 siten, että järjestelmien uudistamisen määräaika pidennettiin 31.10.2019 asti kiinteistöillä, jotka sijaitsevat alle 100 metrin etäisyydellä vesistöistä tai merestä tai ovat pohjavesialueella. Muilla kiinteistöillä jätevesijärjestelmien muutoksia tehdään vasta suurempien remontointien yhteydessä. Kuntien ympäristönsuojelumääräykset voivat olla perustason puhdistusvaatimuksia tiukempia.

Yhdistys on osallistunut haja-asutuksen jätevesiratkaisujen edistämiseen lisäämällä vesihuollossa kuntarajat ylittävää yhteistyötä sekä kokoamalla ja jakamalla tietoa. Yhdistys on myös osallistunut aktiivisesti Suomen Vesiensuojelun Keskusliiton hajajätevesityöryhmän työhön ja liiton <https://vesiensuojelu.fi/jatevesiopas/paasivu/> sekä yhdistyksen omien hajajätevevettä koskevien www-sivujen päivittämiseen. Yhdistys toteutti kiinteistökohtaista ja puhelin- sekä sähköpostineuvontaa vuosien 2011-2019 välisenä aikana noin 2900 kohteessa. Hajaneuvontatyö sai valtioneuvostusta Uudenmaan ELY-keskukselta, lisäksi jäsenkunnat ja neuvontaa yhdistykseltä ostanut Espoo osaltaan rahoittivat toimintaa.

Vuonna 2024 yhdistys tarjoaa alueen kiinteistönomistajille sähköposti- ja puhelinneuvontaa kiinteistönomistajien sitä pyydetessä, mutta varsinainen kiinteistökohtainen neuvonta ei enää ole osa toimintaa. Valtioneuvostusta neuvontatoimintaan ei ole enää tarjolla, joten jatkossa neuvontatyö tehdään kokonaan omarahoitteisena.

7.4 Räätelöityjä tehostamistoimia jätevedenpuhdistamoilla

Projektissa parannetaan vesistöalueen viemärlaitosten toimintaa yhdessä käyttökäytökunnan kanssa. Tarkoituksena on vaihtaa tietoa eri puhdistamojen välillä ja myös tarkemmin perehtyä käyttö- ja päästötarkkailun yhteydessä kunkin laitoksen ”ongelmakohtiin” ja löytää niihin ratkaisuja ja uusia ajotapoja. Projektin tavoitteena on edistää puhdistamohenkilökunnan ammattitaitoa ja työn arvostusta puhdistamoilla ja auttaa kokemustiedon välittämisessä uusille työntekijöille. Vierailut toisilla laitoksilla ja palaverit ovat osa projektia, joiden järjestämistä jatketaan vuonna 2024.

Kalaistutuksia ja virtavesikunnostuksia tekevien järjestöjen, ympäristöviranomaisten ja jätevedenpuhdistamojen henkilökunnan välistä tiedonvaihtoa edistetään yhteisen seminaarin avulla. Valuma-alueen vesihuoltolaitosten johtajien tapaaminen järjestetään keskimäärin vuosittain yhteistyön ylläpitämiseksi.

7.5 Hulevesihanke

Voimakas rakentaminen vesistöalueen kunnissa on lisännyt tarvetta peitetyiltä pinnoilta tulevien hulevesien hallintaan. Myös ilmastonmuutos rankkasateineen lisää hulevesiin liittyviä ongelmia niin veden määrässä kuin laadussakin, ja tarve käsittely- ja hallintaratkaisuille on suuri. Hulevesien viemärointi suoraan ojiin ja pieniin virtavesiin on aiheuttanut taajamatulvia ja voimakkaita virtaamavaihteluita sekä hygieenisiä haittoja vesistöissä. Toisaalta pohjaveden muodostuminen on joillakin alueilla selvästi vähentynyt. Erilaiset luonnonmukaiset hulevesien hallintakeinot ovat yleistyneet. Kunnissa on laadittu omia hulevesistrategioita. Kaavoituksella on tärkeä merkitys hulevesien hallinnassa ja yhteistyötä pyritään enenevästi tekemään jo kaavojen valmisteluvaiheessa.

Yhdistyksen hulevesihankkeen tarkoituksena on verkostoitumisen edistäminen vuosittaisin hulevesitapaamisin. Tapaamisissa välitetään tietoa eri kunnissa käynnissä olevista hulevesihankkeista vesistö- ja verkostoasioiden tiimoilta ja lainsäädännön täytäntöönpanosta. Yhdistys kokoaa tietoja mm. rakentamisen vaikutuksista hulevesien laatuun ja toteuttaa tutkimuksia yhdessä kuntien kanssa haitallisten aineiden esiintymisestä ja vaikutuksista hulevesissä. Hulevesien laadun seuranta eri alueilla on osa projektia.

7.6 HULEVET-hanke 2023–2025

HULEVET on Uudenmaan ja Päijät-Hämeen alueellisten vesiensuojeluyhdistysten yhteistyöhanke, jossa kehitetään hulevesien määrällistä ja laadullista hallintaa hankekuntien eri toimijoiden välisenä yhteistyönä. Taavoitteena on luoda hulevesien hallintaan vahva ketju, jossa paikalliset vesiolosuhteet huomioidaan. Taajamissa pienvesiluonnon säilyminen, pinta- ja pohjavesien suojelu sekä hulevesitulvien torjunta ovat keskeisiä tekijöitä hulevesien hallinnassa.

Hulevesien hallinta alkaa kaavoituksesta, mutta jatkuu kiinteässä yhteistyössä suunnittelun, rakentamisen, vesihuollon, vesienhallinnan, puistojen ja teiden ylläpidon ja ympäristösektorin kanssa. Yhdistyksen yhteistyökunnat Keski-Uudeltamaalta ovat Kerava ja Tuusula. Näissä kunnissa tuetaan olemassa olevien ohjelmien toteutusta ja pilotoidaan vesistölähtöisen suunnitteluketjun toimivuutta ylikunnallisessa aluerakentamisessa. Kertyneitä kokemuksia vertaillaan ja jaetaan yhteistyöverkostossa, jonka kokoaminen on osa hanketta.

Hulevesien hallinnan järjestäminen vaatii tahtotilaa ja resursseja. Parhaat tulokset saavutetaan toimintatapoja yhdessä kehittäen. Päätöksentekijöiden tuki työlle on tärkeä. Paikalliseen ympäristötietoon ja uusimpaan hulevesitietoon pohjaavan aktiivisen hankeviestinnän uskotaan kannustavan yhteisen toimintamallin löytämiseen ja käyttöönottoon kunnissa.

Hankkeen päähakijana on Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys, ja hankkeen kumppaneina ovat muut Uudenmaan alueella toimivat alueelliset vesiensuojeluyhdistykset Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry, Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry sekä Kymijoen vesi ja ympäristö ry. Hanke sai rahoitusta vesiensuojelun tehostamisohjelman kaupunkien vesien ja haitallisten aineiden vähentämisen avustushausta. Hanke alkoi vuonna 2023 ja se jatkuu kesäkuulle vuoteen 2025.

7.7 Vantaanjoki-neuvottelukunta

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksessä toimivan Vantaanjoki-neuvottelukunnan tehtävänä on lisätä ja ylläpitää eri toimijoiden välistä yhteistyötä alueellisten toimenpiteiden yhteensovittamiseksi Vantaanjoen vesistöalueella, laatia mahdollisia kannanottoja, selvityspyyntöjä ja aloitteita, tehdä Vantaanjokea tunnetuksi sekä edistää Vantaanjoen kehittämiseen tähtäävien hankkeiden toteuttamista ja rahoituksen järjestämistä. Tällaista eri tahojen yhteistyöelimen toimintaa hyödynnetään vesienhoitosuunnitelmien vesistöaluekohtaisia toimenpiteitä toteutettaessa ja vaikuttamisessa päättäjiin.

Vantaanjoen toimenpideohjelma 2017–2027 laadittiin neuvottelukunnan johdolla sen kolmannen toimikauden 2014–2017 viimeisenä vuonna 2017. Vuoden 2022 keväällä nimetyn neuvottelukunnan viidennen toimikauden toiminnan painopiste on Vantaanjoen toimenpideohjelman ja sen toteutumisesta syksyllä 2023 valmistuneen väliarvioinnin tavoitteiden ja toimenpiteiden edistäminen. Väliarvio antaa eväät toimenpideohjelman loppukauden 2022–2027 toimenpiteiden suuntaamiseksi, jotta tavoite vesistöalueen jokien ja järvien hyvä ekologinen ja pohjavesien hyvä kemiallinen tila voidaan saavuttaa vuoden 2027 loppuun mennessä

Neuvottelukunnassa ovat edustettuina vesien käyttöön, suojeluun ja tilaan vaikuttavia keskeisiä valtion ja kuntien viranomaisia ja joen käyttöön liittyviä eri intressitahoja. Neuvottelukunnan kokousten teemojen perusteella myös muita asiantuntijoita voidaan kutsua kuultaviksi. Neuvottelukunta kokoontuu vuosittain 3–4 kertaa. Kokoukset järjestetään pääsääntöisesti etänä Teams-kokouksina. Kerran vuodessa pyritään järjestämään läsnäolokokous.

Neuvottelukunnan tekemät ehdotukset käsitellään yhdistyksen hallituksessa.

7.8 Virkisty Vantaanjoella ja Keravanjoella -esitteet

Yhdistys päivitti suositut [Virkisty Vantaanjoella](#) ja [Virkisty Keravanjoella](#) -esitteet vuonna 2022. Yhdistyksen verkkosivuilta saatavaa pdf-esitettä pyritään tuomaan laajalti esille, sillä verkossa olevan esitteen päivittäminen tarvittaessa on paperiesitteitä huomattavasti ketterämpää ja edullisempää. Esitteitä kuitenkin jaetaan suuren suosion takia myös paperiversioina alueen kuntien yhteispalvelupisteisiin, ympäristö- ja liikuntatoimiin sekä kirjastoihin. Taskukokoiset esitteet kertovat Vantaanjoen päähaaran ja Keravanjoen melonta-, kalastus- ja muista virkistysmahdollisuuksista.

Yhdistys vastaa esitteiden päivityksestä, painatuksesta, jakelusta ja tiedottamisesta. Melontareittien viitoitusten tarkistaminen ja huolto ovat myös vesiensuojeluyhdistyksen vastuulla. Toiminnan tavoitteena on virkistyskäytön edistäminen.

Virkisty Vantaanjoella ja Virkisty Keravanjoella -esitteet päivitetään alkuvuodesta 2024 ja ne julkaistaan kevätkesällä 2024. Esitteitä jaetaan ilmaisjakeluna vesistöalueen kuntiin, kirjastoihin ja yhteispalvelupisteisiin.

7.9 Uudenmaan vesistö-kunnostusverkosto

Vuonna 2021 käynnistyi Uudenmaan vesistö-kunnostusverkosto –projekti, jossa on mukana useita vesiensuojeluyhdistyksiä (VHVSY, Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry, Kymijoen vesi ja ympäristö ry, Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry) sekä Uudenmaan ELY-keskus ja Hämeen ELY-keskus. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry vastaa verkoston yhteistyön koordinoinnista ja yhteisten toimenpiteiden

suunnittelusta ja toteutuksesta. Verkosto toimii koko yhdistyksen toimialueella kattaen myös eteläisen Hämeen.

Uudenmaan vesistökuunnostusverkosto toimii vuonna 2024 ensimmäistä kertaa vakinaisen kuunnostusverkotokoordinaattorin johdolla. Verkostotoiminnan tuloksena on suunnitteilla useampia yleishyödyllisiä kuunnostushankkeita yhteistyössä paikallistoimijoiden kanssa, joista useampikin voi käynnistyä vuoden 2024 aikana, mikäli niille saadaan myös valtion hankeavustuksia.

8. Muu toiminta

8.1 Koulutuksen järjestäminen

Puhdistamonhoitajien neuvottelu- ja koulutuspäivät järjestetään syksyllä 2024, todennäköisesti yhteistyössä sisarvesiensuojeluyhdistysten kanssa.

Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto (koulutustyöryhmä) järjestää ympäristönäytteenottajien henkilösertifiointiin liittyviä kursseja, joissa VHVSY on osaltaan mukana. Ympäristönäytteenoton ylläpitokoulutusta järjestetään liiton koulutuspäivillä joka toinen vuosi.

8.2 Tiedottaminen ja viestintä

Yhdistyksen kotisivuja www.vantaanjoki.fi ja Facebook-sivuja www.facebook.com/vhvsy sekä yhdistyksen Instagram-tilejä www.instagram.com/vantaanjoenhelmi ja www.instagram.com/jokitalkkarit/ päivitetään säännöllisesti. Kotisivuilta on ladattavissa maksutta pdf-muodossa monia yhdistyksen julkaisemia esitteitä ja raportteja. Niin jäsenistöä, jaostoja ja Vantaanjoki-neuvottelukuntaa, sidosryhmiä kuin mediaa palvelevaa *Viestejä Vantaanjoelta* A4-tiedotetta ajankohtaisista vesiteemoista lähetetään sähköisesti neljännesvuositain. Yhdistyksen verkkosivuilla julkaistaan neljä kertaa vuodessa Helmi-blogi, joka on yhdistyksen työntekijän kirjoitus ajankohtaisesta vesiensuojelu- tai kalatalousaiheesta. Viesti Perille –hankkeen puitteissa laadittua viestintäsuunnitelmaa noudatetaan edelleen soveltuvin osin, tavoitteena on mahdollisimman tehokkaasti edistää Vantaanjoen toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumista. Helmi-saukkoa (#Vantaanjoenhelmi) tuodaan viestinnässä systemaattisesti esille.

Yhdistyksen hankkeista ja niiden tuloksista pidetään esitelmiä ja laaditaan artikkeleita alan lehtiin, kuten Vesitalous ja Aquarius, sekä tehdään julkaisuja ja tiedotteita yhteistarkkailuista ja tutkimushankkeista. Yhdistyksen toiminnanjohtaja jakaa ja välittää tietoa ajankohtaisista aiheista omalla yhdistyksen viestintään keskittyvällä Twitter-tilillään [@AnuOksanenVHVSY](https://twitter.com/AnuOksanenVHVSY).

Yhdistys toteuttaa Viesti perille -hankkeessa tuotetun materiaalin (esitteet, yhdistyksen ja ohjelman tavoitteita esittelevä roll up jne.) ja aiemmin laadittujen roll up -esitteiden avulla vesiensuojelu- ja yhdistystoimintaa koskevia näyttelyitä mahdollisuuksien mukaan ja hyödyntää aineistoa erilaisissa tapahtumissa.

8.3 Vesiensuojelun yleinen edistäminen

Yhdistys osallistuu Suomen Vesiensuojelun Keskusliiton toimintaan ja liiton toimisto on yhdistyksen tiloissa. Liiton toiminnanjohtajana on Hannu Moilanen. Liiton toiminnanjohtajan avustavana työparina on toiminut

yhdistyksen ympäristöasiantuntija Asko Särkelä, ja liiton viestinnässä apuna on ollut Paula Luodeslampi. Liiton hallituksen puheenjohtajana ja VHVSY:n edustajana toimii Jari-Pekka Pääkkönen.

Yhdistys antaa vesiensuojelua koskevia lausuntoja, julkaisee tiedotteita, tekee aloitteita ja antaa neuvontaa. Lausunnot, tiedotteet ja neuvonta tehdään yksinomaan vesiensuojeluyhdistyksen nimissä ainoana intressinä yleisen vesiensuojelun edistäminen ja toiminta-alueen vesistöjen edunvalvonta.

Vesiensuojelua pyritään edistämään myös osallistumalla vesienhoidon toimenpiteisiin ja Itämerihaasteeseen yhteistyössä alueen muiden toimijoiden, kuten Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän ja kuntien ympäristökeskusten kanssa, osallistumalla tempauksiin sekä laatimalla julkaisuja, kirjoittamalla artikkeleita ja tiedottamalla vesistön tilasta ja jätevedenpuhdistamoiden toiminnasta. Myös kouluille ja oppilaitoksille jaetaan vesiensuojeluun kannustavaa tietoa ja tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä eri hankkeiden puitteissa.

Yhdistys jakaa Suomen Vesiensuojelun Keskusliiton julkaisemaa *Aquarius*-lehteä ja muuta ajankohtaista, vesiensuojeluun liittyvää tiedotusmateriaalia jäsenistölleen, kouluille ja muille yhteistyötahoille.

Yhdistys on mukana Helsingin ja Turun kaupunkien Itämerihaasteessa.

8.4 Työryhmiin osallistuminen

Yhdistys osallistuu Uudenmaan vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmään toimikaudelle 2022–2027.

Yhdistyksen ympäristöasiantuntija Jari Männynsalo on nimetty Suomen Vesiensuojelun Keskusliiton koulutus-, IT- ja puhdistamotyöryhmiin ja limnologi Heli Vahtera liiton vesienhoitotyöryhmään sekä vesistö- ja kunnostustyöryhmään. Pohjavesiasiantuntija Harri Turtiainen toimii pohjavesiryhmässä. Yhdistyksen ympäristöasiantuntija Asko Särkelä ja vesistöasiantuntija Paula Luodeslampi ovat Liiton hajajätevesiryhmän jäseniä, Luodeslampi myös maa- ja metsätalouden vesiensuojeluryhmän jäsen ja viestintätyöryhmän puheenjohtaja. Toiminnanjohtaja Anu Oksanen osallistuu toiminnanjohtajien kokouksiin ja viestintätyöryhmään. Kalatyöryhmän jäsenenä toimii Oula Tolvanen.

Ympäristöasiantuntija Jari Männynsalo on liiton edustajana Suomen ympäristökeskuksen vesikemian ja -näytteenoton standardisointityöryhmässä. Limnologi Heli Vahtera ja ympäristöasiantuntija Asko Särkelä osallistuvat vesistötarkkailijan roolissa Rusutjärven kunnostustyöryhmän kokouksiin tarpeen mukaan.

8.5 Paikkatietoaineistojen kehittäminen

Yhdistyksessä käynnistettiin keväällä 2021 suunnittelutyö yhdistyksen omien paikkatietoaineistojen hallinnan sekä jäsenistölle tarjottavien paikkatietopalvelujen kehittämiseksi. Vuoden 2021 aikana kartoitettiin kehittämistarpeet liittyen sekä yhdistyksen perustoimintaan että erillisiin hankkeisiin. Vuonna 2023 on jatkettu paikkatietoaineistojen hallinnan ja hyödyntämisen tehostamista laaditun työohjelmaluonnoksen pohjalta sekä julkaistu sisäiseen käyttöön Vantaanjoen vesistöalueen oleelliset paikkatietoaineistot sisältävä, helppokäyttöinen portaali. Tämän kehittämistä jatketaan vuoden 2024 aikana.

Myös vesistöalueen virkistyskohteista eli luontohelmistä on valmistunut tarinakartta, joka on julkaistu yhdistyksen verkkosivuilla.

9. Talous

Vesiensuojeluyhdistyksen vuoden 2024 talousarvion loppusumma on 1 100 000 €. Yhdistyksen tulot koostuvat vesistö- ja puhdistamotarkkailuista, joiden osuus on yhteensä 252 700 €, jäsenmaksuista 233 520 € ja hankeavustuksista 219 000 €. Muut varsinaisen toiminnan tuotot on arvioitu 394 780 euroksi.

Muita tuottoja on arvioitu saatavaksi valtion hankeavustuksina yhdistyksen yleishyödylliselle hanketoiminnalle. Yhdistyksen menoista henkilöstökulujen osuus on noin 61 %. Analyysi- ja anturikustannukset muodostavat arviolta 17 % menoista. Talousarvio vuodelle 2024 on esitetty toimintasuunnitelman liitteenä.

**VANTAANJOEN JA HELSINGIN SEUDUN
VESIENSUOJELUYHDISTYS RY**

	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>
	<i>tuloslaskelma</i>	<i>arvio</i>	<i>arvio</i>
VARAINHANKINTA			
TUOTOT			
Puhdistamotarkkailu	123000	123000	123700
Vesistöarkkailu	129000	129000	129000
Jäsenistön hankeavustukset	198000	192000	219000
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	506731	377703	394780
Tuotot yhteensä:	956731	821703	866480
KULUT			
Henkilöstökulut:			
Palkat ja palkkiot	544650	510207	526477
Henkilösivukulut	137168	134796	139456
Henkilöstökulut yhteensä:	681819	645003	665933
Muut kulut:			
Huoneisto	60232	60000	75000
Toimistokulut	1049	8500	2700
Matkakulut	19828	27000	30000
Posti-, puhelin ja kokouskulut	7097	6000	9100
Viestintä-, tiedotus- ja julkaisukulut	6013	6500	10100
Koulutuskulut ja ammattikirjallisuus	5230	7300	8000
Analyysikulut	125342	115000	135000
IT, tietokoneet ja oheislaitteet	30599	19000	35000
Näytteenottimet, huolto, vakuutukset ja käyttöoikeuskulut	6417	6500	16200
Jäsenmaksut	4405	4300	4400
Anturivuokrat	83830	60000	55000
Muut kulut (kirjanpito, muut kulut)	134239	40000	53567
Muut kulut yhteensä:	484281	360100	434067
POISTOT			
VARAINHANKINTA			
Jäsenmaksut	183400	183400	233520
Varainhankinnan muut tuotot			
Varainhankinnan kulut			
Tuotot yhteensä:	183400	183400	233520
SIIJOITUS-JA RAHOITUSTOIMINTA			
Korkotuotot			
Tuotot yhteensä:			
TUOTOT YHTEENSÄ	1140131	1005103	1100000
KULUT YHTENSÄ	1166100	1005103	1100000
ali-/ylijäämä	-25969	0	

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Talousarvion 2024 liitteet

Vuoden 2024 jäsenistö ja perusmaksuyksiköiden määrä (á 210 €)

Jäsen	Perusmaksu- yksikkö kpl	Jäsenmaksu
		210
KUNNAT:		
Espoon kaupunki	160	33600
Helsingin kaupunki	330	69300
Hyvinkään kaupunki	60	12600
Järvenpään kaupunki	60	12600
Keravan kaupunki	45	9450
Nurmijärven kunta	45	9450
Riihimäen kaupunki	45	9450
Tuusulan kunta	45	9450
Vantaan kaupunki	160	33600
	<hr/>	
	950	
TEOLLISUUSLAITOKSET:		
Finnair Oyj / Technical Services	5	1050
Oy Karl Fazer Ab	3	630
Versowood Oy	5	1050
Altia Oyj	5	1050
Tikkurila Oyj	3	630
Remeo Oy	3	630
	<hr/>	
	24	
MUUT YHTEISÖT:		
Espoon seurakuntayhtymä	5	1050
Etelä-Suomen Vapaa-ajankalastajapiiri ry	1	210
Helsingin seudun ympäristöpalvelut	100	21000
Finavia/Helsinki-Vantaan lentoasema	5	1050
Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	3	630
Kiertokapula Oy	5	1050
MetropoliLab Oy	3	630
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	3	630
Diakonissalaitos	5	1050
Uudenmaan liitto	3	630
Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymä	3	630
MTK-Uusimaa	1	210
Vantaanjoen kalatalousalue	1	210
	<hr/>	
	138	
YHTEENSÄ	1112	233520
		233520
Jäsenten lukumäärä	28	

VANTAANJOEN JA HELSINGIN SEUDUN VESIENSUOJELUYHDISTYS RY

		+alv	2024 +alv	5.9.2023	Liite 2
	YHTEENSÄ	JÄTEVESI	VESISTÖ	HANKKEET	JÄSENMAKSUT
	<i>euroa</i>	<i>euroa</i>	<i>euroa</i>	<i>euroa</i>	<i>euroa</i>
KUNTAJÄSENET					
Espoo	33600	0	0		33600
Helsinki	146076	0	0	76776	69300
Hyvinkää	80759	28800	22850	16509	12600
Järvenpää	29109	0	0	16509	12600
Kerava	23432	0	1600	12382	9450
Nurmijärvi	96532	46200	28500	12382	9450
Riihimäki	73032	31900	19300	12382	9450
Tuusula	25507	475	3200	12382	9450
Vantaa	74025	0	3200	37225	33600
Kuntajäsenet yht.	582073	107375	78650	196548	199500
TEOLLISUUSJÄSENET					
Finnair Oy	1050	0	0	0	1050
Oy Karl Fazer Ab	630	0	0	0	630
Versowood Riihimäki Oy	9550	0	8500	0	1050
Altia Oyj	1525	475	0	0	1050
Tikkurila Oy	630	0	0	0	630
Remeo Oy	630				630
Teollisuusjäsenet yht.	14015	475	8500	0	5040
MUUT JÄSENET					
Espoon seurakuntayhtymä	7500	6450	0	0	1050
Etelä-Suomen Vapaa-ajankalastajapiiri ry	210	0	0	0	210
Helsingin seudun ympäristöpalvelut	56652	1900	11300	22452	21000
Finavia/Helsinki-Vantaan lentoasema	5550	0	4500	0	1050
Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymä	17230	0	16600	0	630
Kiertokapula Oy	8050	0	7000	0	1050
MetropoliLab Oy	630	0	0	0	630
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	630	0	0	0	630
Rinnekodit Oy	11000	7500	2450	0	1050
Uudenmaan liitto	630	0	0	0	630
Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä	630	0	0	0	630
MTK-Uusimaa	210	0	0	0	210
Vantaanjoen kalatalousalue	210	0	0	0	210
Muut jäsenet yht.	109132	15850	41850	22452	28980
Muu rahoitus	394780				
KOKO TALOUSARVIO	1100000	123700	129000	219000	233520

HANKEAVUSTUSTEN JAKAUTUMINEN

(alv 0 %)

JÄSEN	YHTEENSÄ	Haja-asutuksen vesihuolto	Metsä- talouden vesiensuojelu, Metsien vedet	Jokitalkkari; vaelluskalojen elinolo- suhteiden edistäminen, ympäristö- kasvatus	Maatalouden vesiensuojelu; KUITU jatkoseuranta, VELEVA	Räätälöityä puhdistamo- toiminnan kehittämistä; hygieeniset haitat	Pohjavesien asiantuntija- tehtävät, PFAS HE2024, PFAS Rekolanoja	Toimenpide- ohjelma; Vantaanjoki- neuvottelu- kunta Esitteet ja huolto	Hulevesi- projekti; HULEVET	Uudenmaan vesistö- kunnostus- verkosto; HAAVE, Palojoki palaa, Lantavesi
	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa	euroa
Helsinki	76776	2089	2596	17798	14620		11124	7416	7416	13719
Hyvinkää + Vesi	16509	380	472	3236	2658	2550	2022	1348	1348	2494
Järvenpää	16509	380	472	3236	2658	2550	2022	1348	1348	2494
Nurmijärvi + Vesi	12382	285	354	2427	1994	1912,5	1517	1011	1011	1871
Riihimäki + Vesi	12382	285	354	2427	1994	1912,5	1517	1011	1011	1871
Kerava	12382	285	354	2427	1994	1912,5	1517	1011	1011	1871
Tuusula	12382	285	354	2427	1994	1912,5	1517	1011	1011	1871
Vantaa	37225	1013	1258	8629	7089		5393	3596	3596	6652
HSY	22452		787	5393		4250	3371	2247	2247	4157
Kuntajäsenet yht.	219000	5000	7000	48000	35000	17000	30000	20000	20000	37000

